

Paryż, 20 listopada 2018

Szanowny Pan Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Jako członkowie Sekcji 38 (Antropologia społeczna i studia porównawcze współczesnych społeczeństw) Komitetu Narodowego przy Narodowym Centrum Badań Naukowych (CNRS) we Francji, pragniemy wyrazić nasze głębokie zaniepokojenie Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Polsce z dnia 20 września 2018 roku, które usunęło antropologię/etnologię z listy dziedzin i dyscyplin naukowych. Antropologia i etnologia znikają włączone w obręb nowej dyscypliny „Nauka o kulturze i religii”, która nie ma odpowiednika w klasyfikacjach używanych poza Polską.

Wybitny Polak Bronisław Malinowski był jednym z ojców-założycieli nowoczesnej antropologii. Wypracowana przez niego metoda badawcza, uznana przez wszystkich antropologów/etnologów na całym świecie, pozwoliła włączyć tę dyscyplinę do sfery nauk empirycznych. Antropologia/etnologia stanowi odtąd dyscyplinę mocno zakorzenioną w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych, poświęconych tworzeniu wiedzy o społeczeństwach ludzkich. W dzisiejszym świecie, który promuje społeczeństwo oparte na wiedzy i którego różnorodność stanowi zarówno wyzwanie dla nas wszystkich jak i warunek rozwoju, zniknięcie etnologii jako osobnej dyscypliny naukowej grozi poważnymi konsekwencjami.

Przede wszystkim może to pozbawić naszych polskich kolegów antropologów tożsamości w ich własnym kraju, odbierając im jednocześnie możliwość rozwijania szerokiej współpracy naukowej na poziomie międzynarodowym. Polscy wykładowcy i naukowcy odgrywają aktywną rolę w stowarzyszeniach międzynarodowych, takich jak Międzynarodowa Unia Nauk Etnologicznych i Antropologicznych (IUAES), Europejskie Stowarzyszenie Antropologów Społecznych (EASA), Światowa Rada Stowarzyszeń Antropologów (WCAA) oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Etnologii i Folkloru (SIEF). Kolejną konsekwencją

będzie odebranie uczonym zagranicznym możliwości zidentyfikowania w Polsce osób, z którymi mogliby prowadzić wspólną działalność dydaktyczną i badawczą. Wyeliminowanie antropologii/etnologii z listy dyscyplin naukowych utrudni ponadto polskim doktorantom podejmowanie współpracy międzynarodowej niezbędnej przy przygotowaniu dysertacji doktorskich; zablokuje to także możliwość wspólnego kierowania międzynarodowymi przewodami doktorskimi. Obawiamy się również, że usunięcie etnologii/antropologii z klasyfikacji dyscyplin naukowych w Polsce wywrze negatywny wpływ na zapraszanie polskich naukowców do projektów międzynarodowych, prowadzonych między innymi przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (ERC), których jakość i wysoki poziom były do tej pory gwarantowane przez możliwość korzystania z wiedzy najlepszych ekspertów ze wszystkich krajów, w tym również naukowców polskich. Pojęcie „Nauki o kulturze i religii” jest niezrozumiałe zarówno z punktu widzenia intelektualnego, jak i naukowego. Jego wprowadzenie stanie się przeszkodą w międzynarodowej współpracy, niezbędnej do budowy społeczeństwa opartego na wiedzy i wspieranej przez kraje europejskie.

Sekcja Antropologii Narodowego Centrum Badań Naukowych Francji skupia uznanych specjalistów w dziedzinie badań i nauczania antropologii. Znając historię i znaczenie tej dyscypliny w Europie i na świecie, jej członkowie apelują do Pana Ministra o przywrócenia antropologii statusu autonomicznej dyscypliny w klasyfikacji nauk w Polsce. Mamy nadzieję, że nasza prośba zostanie wysłuchana.

Proszę przyjąć, Szanowny Panie Ministrze, wyrazy naszego najwyższego poważania,

W imieniu członków Sekcji 38,

La Présidente de la section

Nathalie Luca

Do wiadomości:

- Mme Frédérique VIDAL, Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de l'Innovation
- M. Jean-Michel BLANQUER, Ministre de l'Éducation nationale et de la jeunesse

- M. Antoine PETIT, président-directeur général du CNRS
- M. François-Joseph RUGGIU, directeur scientifique de l'Institut national des sciences humaines et sociales
- M. Christophe PROCHASSON, président de l'Ecole des hautes études en sciences sociales
- M. Jean-Michel VERDIER, président de l'Ecole pratique des hautes études
- M. Dejan DIMITRIJEVIC, président de la section 20 du Conseil national des universités
- M. Junji KOIZUMI, president of IUAES
- Mme Carmen Silvia DE MOARES RIAL, présidente du WCAA
- M. Jan SZMIDT, president of KRASP (Conference of Rectors of Academic Schools in Poland)
- Prof. Marcin PAŁYS, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego
- Prof. Wojciech NOWAK, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Prof. Andrzej LESICKI, Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Prof. Adam JEZIERSKI, Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego